ULUSLARARASI HAREZMŞAHLAR DEVLETİ VE CELALEDDİN MANGÜBERDİ SEMPOZYUMU

THE INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF KHAREZMSHAHLAR STATE AND JALADEDIN MENGUBERDI

28-29 KASIM 2023 DİYARBAKIR

DİCLE ÜNİVERSİTESİ 15 TEMMUZ KÜLTÜR VE KONGRE MERKEZİ

SEMPOZYUM TAKVİMİ

Sempozyum İlan Tarih:
26 Ağustos 2023

Özet Gönderim Son Tarihi:
10 Ekim 2023

Özet Değerlendirme Sonuçlarının İlanı:
15 Ekim 2023

Bildiri Tam Metninin Son Gönderim Tarihi:
20 Kasım 2023

Sempozyum Tarihi:
28-29 Kasım 2023

Sempozyum Kitabının Yayınlanması:
Aralık 2023

E-mail: harezmsempozyumu@dicle.edu.tr **Tel:** 0535 486 46 75

ULUSLARARASI HAREZMŞAHLAR DEVLETİ VE CELALEDDİN MANGUBERDİ SEMPOZYUMU

28-29 KASIM 2023-DİYARBAKIR

THE INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF KHAREZMSHAHLAR STATE AND JALADEDIN MENGUBERDI

28-29 NOVEMBER 2023-DİYARBAKIR

Harezm, Aral Gölü'nün güneyinde Ceyhun Nehri'nin doğu ve batısını kapsayan bir bölgedir. Bu bölge, doğu-batı ticaret ve göç yolları üzerinde bulunması, stratejik ve ekonomik potansiyele sahip olması nedeniyle tarih boyunca birçok medeniyetin doğmasına ve gelişmesine vesile olmuştur. Bu bağlamda Harezm bölgesinde Afrigoğulları, Me'munîler ve Altuntaşîler gibi hanedanlıklar hüküm sürmüştür. 1041 yılına kadar Altuntaşîlerin elinde olan bu bölge, Selçukluların 1040'ta Dandanakan Savaşı ile Türk ve İslam dünyasında iktidar olmaya başlamalarının ardından onların kontrolüne geçmiştir. Selçuklular, Harezm vilayetlerini merkeze bağlamış ve valilerin eliyle bu yerleri yönetmişlerdir. 1097 yılında Anuştegin'in oğlu Kutbeddin Muhammed'in Harezm valisi olmasıyla birlikte Anuştegin Harezmşah Devleti'nin temeli atılmıştır.

Harezmşah valileri, Büyük Selçuklulara tabi iken her fırsatta bağımsız olmaya çalışmışlardır. Bu nedenle Selçuklular ile karşı karşıya kalan gelen Harezmşah valileri, Büyük Selçuklu Sultanı Sencer'in ölümünden sonra Selçuklu mirasını sahiplenmeye çalışmışlardır. Bu dönemde Karahitaylar ile Irak Selçukluları arasında sıkışan Harezmşahlar, zor zamanlar geçirmişlerse de Irak Selçuklularını ortadan kaldırıp nüfuzlarını arttırmayı başarmışlardır. Büyük Selçukluların hâkim oldukları toprakları elde ederek onların yerini alan Harezmşahlar, Alaaddin Tekiş zamanında sultan unvanını kullanmaya başlamışlardır. XIII. asrın başında tahta oturan Alaaddin Muhammed, hâkimiyet sahasını genişleterek bölgedeki birçok önemli şehri ele geçirmiştir. 1218'de Otrar'da Moğol tüccarların öldürülmesinin ardından Cengiz Han ile karşı karşıya kalan Harezmşahlar, girdikleri mücadeleyi kaybetmiş ve hızlı bir şekilde yıkılma sürecine girmiştir. Cengiz Han'ın Harezmşah ülkesini yakıp yıkmasının ardından 1220 yılında Alaaddin Muhammed, Hazar Denizi'nde sığındığı adada ölünce oğulları arasında taht kavgaları yaşanmış ve bu mücadelede Celaleddin Mengüberdi muktedir olmuştur. Celaleddin Mengüberdi, Moğolların karşısında olağanüstü şekilde direnmesine ve bazı başarılar elde etmesine rağmen mücadeleyi kaybetmiştir.

Cengiz Han ile yaptığı savaşı kazanamayan Celaleddin, Hindistan'a çekilmiş ve bir süre sonra İran coğrafyasına hâkim olmuştur. Başına geçtiği devletin sınırlarını Gürcistan'a kadar genişleten Celaleddin, bir süre sonra Anadolu Selçuklu ve Eyyubî Devleti ile karşı karşıya kalıp 1230 yılında Yassıçemen Savaşı'nda mağlup olmuştur. Moğollar, bu muharebenin ardından zayıf durumda kalan Celaladdin'i ortadan kaldırmak için harekete geçmişlerdir. Moğolların yoğun takibine maruz kalan Celaleddin, Meyyâfârikîn (Silvan)'e yakın bir köy olan Ayn Dârâ'da eşkiya tarafından öldürülmüştür. Böylece Harezmler, Anadolu ve Ortadoğu'nun farklı yerlerine dağılmış ve buralarda hüküm süren devletlerinin idarelerinde çeşitli görevler almışlardır. Toprağı, tarihi, kültürü ve baki kalmış eserleri ile İslam dünyasının güzide yerlerinden olan Harezm coğrafyasının dünya kültür mirasına önemli katkıları olmuştur. Türkiye ve Özbekistan başta olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde birçok akademik çalışmaya rağmen Harezmşahlar ve kurulduğu coğrafya hakkında gün yüzüne çıkmayı bekleyen birçok konu bulunmaktadır. Bu ihtiyaç nedeniyle Dicle Üniversitesi, Silvan Kaymakamlığı, Silvan Belediyesi, Diyarbakır Valiliği ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi paydaşlığında 29-30 Kasım 2023 tarihleri arasında Diyarbakır'da ***Uluslararası Harezmşahlar Devleti ve Celaleddin Manguberdi Sempozyumu*** düzenlenecektir. Bu kapsamda Harezmşahlar Devleti'nin medeniyet tarihimizdeki yeri konusunda tüm disiplinlerde özgün araştırmalara yer verilecektir.

MUHTEMEL BAŞLIKLAR

Afrigoğulları, Me'munîler, Altuntaşlar

Harezmşahlar-Büyük Selçuklu Selçuklu Münasebetleri

Harezmşahlar -Anadolu Selçuklu Münasebetleri

Harezmşahlar -Eyyubi Münasebetleri

Harezmşahlar -Abbasi Münasebetleri

Harezmşahlar -Moğol Münasebetleri

Harezmşahlar -Gürcü Münasebetleri

Harezmşahlar -İsmaili Münasebetleri

Harezmşahlar -Hindistan Münasebetleri

Harezmşahlar -Karahitay Münasebetleri

Harezmşahlar -Gurlu Münasebetleri

Osmanlı Devleti'nin Harezm Coğrafyası İle Münasebetleri

Devlet Teşkilatı

Sosyo-Ekonomik Yapı

Harezm'in Tarihi Coğrafyası

Dini Hayat

İmar ve Bayındırlık

Kültür ve Medeniyet

Siyasi, İlmi ve Dini Şahsiyetler

Eğitim Faaliyetleri

Anadolu ve Ortadoğu'daki Harezm Bakiyeleri

SEMPOZYUM BİLGİSİ

Sempozyum Dicle Üniversitesi 15 Temmuz Kültür ve Kongre Merkezi/Diyarbakır'da yapılacaktır.

Sempozyumun ulaşım, barınma ve iaşe giderleri sempozyumu düzenleyen paydaşlar tarafından karşılanacaktır.

İletişim Bilgiler:

Adres: Dicle Üniversitesi, Diyarbakır/Türkiye

E-mail: harezmsempozyumu@dicle.edu.tr

Tel: 0535 486 46 75

SEMPOZYUM TAKVİMİ

Sempozyum İlan Tarih	**26 Ağustos 2023**
Özet Gönderim Son Tarihi	**10 Ekim 2023**
Özet Değerlendirme Sonuçlarının İlanı	**15 Ekim 2023**
Bildiri Tam Metninin Son Gönderim Tarihi	**20 Kasım 2023**
Sempozyum Tarihi	**28-29 Kasım 2023**
Sempozyum Kitabının Yayınlanması	**Aralık 2023**

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Ahmet TANYILDIZ

Prof. Dr. Oktay BOZAN

Doç. Dr. Mutlu SAYLIK

Dr. Arafat YAZ

Dr. Abdusselam ERTEKİN

SEKRETERYA

Dr. Abdusselam ERTEKİN

Dr. Arafat YAZ

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN-İstanbul Üniversitesi/İstanbul-Türkiye

Prof. Dr. Ahmet TANYILDIZ-Dicle Üniversitesi/Diyarbakır-Türkiye

Prof. Dr. Ali Fuat ÖRENÇ- İstanbul Üniversitesi/İstanbul-Türkiye

Prof. Dr. Bahrom ABDULLAYEV-Urganch Davlat Universitesi- Urganch-Özbekistan

Prof. Dr. Hatip YILDIZ- Dicle Üniversitesi/Diyarbakır-Türkiye

Prof. Dr. Dirk REITZ- Technical University of Chemnitz/Almanya

Prof. Dr. Hogir Tahir TOFİQ- Zaho Üniversitesi, Zaho/Irak

Prof. Dr. İbrahim YILMAZÇELİK-Fırat Üniversitesi/Elazığ-Türkiye

Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR-Mardin Artuklu Üniversitesi/Mardin-Türkiye

Prof. Dr. Kürşat YILDIRIM-İstanbul Üniversitesi/İstanbul-Türkiye

Prof. Dr. Khalil Ali MURAD- Salahaddin Üniversitesi, Erbil/Irak

Prof. Dr. Mustafa DEMİRCİ-Selçuk Üniversitesi/Konya-Türkiye

Prof. Dr. Muharrem KESİK-İstanbul Üniversitesi/İstanbul-Türkiye

Prof. Dr. Mehmet AKBAŞ-Gaziantep Üniversitesi/Gaziantep-Türkiye

Prof. Dr. Oktay BOZAN- Dicle Üniversitesi/Diyarbakır-Türkiye

Prof. Dr. Sanjar DAVLETOV-Urganch Davlat Universiteti/Urganch-Özbekistan

Prof. Dr. Utkir ABDULLAYEV-Urganch Davlat Universiteti/Urganch-Özbekistan

Doç. Dr. Jumaboy RAHİMOV-Jamoat Xavfsizligi Universiteti-O‘Zbekiston

Doç. Dr. M. Salih ERPOLAT-Dicle Üniversitesi/Diyarbakır-Türkiye

Doç. Dr. Qudrat MASHARIPOV- Urganch Davlat Universiteti/Urganch-Özbekistan

Doç. Dr. Meryem GÜRBÜZ-Kocaeli Üniversitesi/Kocaeli- Türkiye

Doç. Dr. Mamlakat JUMANIYOZOVA- Urganch Davlat Universiteti/Urganch-Özbekistan
Doç. Dr. Ayşe ATICI ARAYANCAN-Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi-Osmaniye-Türkiye
Dr. Bekzod ABDIRIMOV-Respublika Ma'naviyat va Ma'rifat Markazi/ Urganch-Özbekistan
Dr. Umarjon XO'JAMURATOV-Urganch Davlat Universiteti/Urganch-Özbekistan

Yazım Kuralları

Yazılar, **Microsoft Word** programında yazılmalı ve sayfa yapıları aşağıdaki gibi düzenlenmelidir:

- Kâğıt Boyutu: A4 Dikey
- Üst Kenar Boşluk: 2,5 cm
- Alt Kenar Boşluk: 2,5 cm
- Sol Kenar Boşluk: 3 cm
- Sağ Kenar Boşluk: 2,5 cm
- Yazı Tipi: Times New Roman
- Yazı Tipi Stili: Normal Boyutu (normal metin): 12 Boyutu (dipnot metni): 10
- Paragraf Aralığı: Önce 6 nk, sonra 0 nk
- Satır Aralığı: Bir buçuk (1,5)

YAZIM DÜZENİ

Başlıktan sonra Times New Roman, 10 punto, sağa hizalı olarak yazarın AD SOYAD verilmeli, ilave edilecek * simgeli dipnota da Times New Roman, 10 punto olarak "Unvan, Üniversite Adı, Fakülte Adı, Şehir-Ülke, e-posta" yazılmalıdır. Bildirinin en az 150 en fazla 200 kelime olacak şekilde **Türkçe** ve **İngilizce** özetleri bulunmalıdır. Özetlerden sonra 5 anahtar sözcük bulunmalıdır. Türkçe ve İngilizce özetler Times New Roman, 10 punto büyüklüğünde olmalıdır. Yazıda bölüm başlıkları varsa, 12 punto, koyu ve ortalanmış olmalıdır. Yazıda bulunan alt başlıklar 12 punto, koyu, ilk harfler büyük ve sola yaslanmış olmalıdır. MAKALE BAŞLIĞI, GİRİŞ, SONUÇ ve KAYNAKLAR dışında tüm başlıklar küçük olacak.

TAM METİN BİLDİRİ YAZIM KURALLARI
DİPNOT VE KAYNAKÇA: KLASİK YÖNTEM

Kitabı kaynak gösterme:

Dipnotta: Yazar Adı Soyadı, *Kitap adı* -varsa- *kitabın cilt sayısı* (mesela "Mesnevi I-VI" gibi), Yayınevi, Yayın yeri Yayın Yılı, sayfa numarası.

Örnek:

Adnan Karaismailoğlu, *Mesnevî-i Ma'nevî I*, Akçağ Yayınları Ankara 2007, 26.

Kaynakçada:

Yazar Soyadı, Adı, *Kitap adı* -varsa- *kitabın cilt sayısı* (mesela "Mesnevi I-VI" gibi), Yayınevi, Yayın yeri Yayın Yılı.

Örnek:

Karaismailoğlu, Adnan, Mesnevî-i Ma'nevî I, Akçağ Yayınları, Ankara 2007.

Süreli yayınları kaynak gösterme:

Dipnotta: Yazar adı soyadı, "Makalenin adı", *Derginin adı* (İtalik olacak), cilt: …., sayı: …. (Ay, yıl), sayfa numarası.

Örnek:

Cengiz Gündoğdu, "Âşık Sümmânî'de Aşkın Metafiziği", *Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi*, 8 (18), 2007, 147.

Kaynakçada: Yazar soyadı, adı, "Makalenin adı", *Derginin adı* (İtalik olacak), cilt: …, sayı: … (Ay, yıl), dergide hangi sayfalar arasında olduğu (ss)

Örnek:

Gündoğdu, Cengiz, "Âşık Sümmânî'de Aşkın Metafiziği", *Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi*, 8 (18), 2007, 113-154.

Kitap Adı

Kitap adı hiç değiştirilmeden başlık sayfasındaki (İç kapaktaki), şekli ile italik olarak verilmelidir. Eğer biri ana, diğeri alt olmak üzere iki ayrı başlık varsa ve bunu belirten bir işaret kullanılmamışsa, o takdirde ikisinin arasına çizgi veya virgül konulmalıdır.

Örnek:

Ahmet Yaşar Ocak, *Osmanlı İmparatorluğu`nda Marjinal Sufilik: Kalenderiler (XIV-XVII. Yüzyıllar)*, TTK Yayınları, Ankara 1992,

Aynı Kaynağa Yeniden Başvurma

Birinci kez dipnotta geçen bir kaynağa yeniden başvurulduğunda, o kaynak hakkındaki tüm bilgiler yinelenmez. Bu bilgiler önceki dipnotta belirtildiğinden ikinci ve daha sonraki başvurularda yalnızca **yazarın soyadı**, ***eser adı*** **(italik olacak)** ve **sayfa numarası** belirtilmelidir.

Örnek:

Gündoğdu, *Hacı Bektaş-ı Veli*, 34.

Arşiv Belgelerinin Kullanımı

Dipnotta: Başbakanlık Osmanlı Arşivi

Dipnotta kullanılacak Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ne ait belgelerin/defterlerin ilk kez kullanımında tam künye verilmeli ve parantez içerisinde kullanılan belgelerin/defterlerin kısaltması verilmelidir. Aynı arşivde kullanılacak aynı fona ait belge ve defter serilerine ikinci kez müracaat edildiğinde ise sadece kısaltmaları kullanılmalıdır. Kullanılan fon değiştiği takdirde ilk dipnot yeniden tam künye şeklinde verilmelidir.

Örnek:

Örnek 1-) Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.), Bâb-ı Âsafî Mektubi Kalemi Mühimme Evrakı, (A. MKT. MHM.), 122/96, 30 Temmuz 1908 (1 B. 1326).

Örnek 2-) Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.), Maliyeden Müdevver Defter, (MAD.d), 21261, s. 2.

Aynı Fona Yeniden Müracaat:

Örnek 1-) BOA.A.MKT.MHM., 1/16, 27 Nisan 1840 (25 S. 1256)

Örnek 2-) BOA.MAD.d., s. 16.

Kaynakçada: Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.)

Bâb-ı Âsafî Mektubi Kalemi Mühimme Evrakı, (BOA. A. MKT. MHM.) 122/96; 1/16.

Maliyeden Müdevver Defterler (MAD.d.) 21261.